

דחפור ההזדמנות האחרונה

מאת יואל מרקוס

כל ראשי ממשלות ישראל, למעט יצחק שמיר שהעלה את האי-עשייה לדרגת אמנות, גמרו רע מאוד. בךגוריון הגדול סולק מהשלטון וממפלגתו על ידי חבריו במהלך הקרוב מאוד לעריכת פת ראשו. שרת חוסל בשל דעותיו היוניות מדי. אשכול, ראש ממשלת מלחמת ששת הימים, מת משברון לב על שנטלו ממנו את תיק הביטחון. גולדה עפה בשל מחדל יום הכיפורים. רבין סולק בכהונתו הראשונה רשמית בשל פרשת חשבון הדרורים, בפועל - מפני שהציבור מאס בשחיתותה של מפא"י. בגין, שהביא את השלום, אך זכור יותר עקב כישלונו בלבנון, גמר את חייו הפוליטיים בהסתגרות דיכאונית בביתו. רבין נרצח. פרס, יורשו, הפסיד בבחירות. נתניהו וברק, מלח הארץ, צעירים ומבריקים, סולקו בשל התנהלות גרועה וזימרות חסרת כיסוי. ועתה שרון, להלן הבולדוזר, שנבחר ברוב חסר תקדים, אך מתגלגל בכבדות

ככלי חלוד לתחנתו הסופית כשעיטור הכישלון צמוד על חזהו.

די להטות אוזן למה שראשי מערכת הביטחון אומרים בפומבי כדי להבין את גודל כישלונם. רק השבוע מנה ראש אמ"ן החדש בן-עזר נתן, התייחס בזה אחר זה את כל המכות שינחתו עלינו: פיגועים קשים מכל אלה שידענו אי פעם. הסלמה חמורה בעימות המזוין. האינתיפאדה לא תיפסק. ולבסוף, הסכם עם ערפאת לא יהיה גם אם ניסוג לגבולות '67, כולל ירושלים, ונסכים לזכות השיבה. זה נשמע כרשימת כישלונות שרון בנרשאים שהכי בטחו בו. ואכן, כמעט שנה בתפקידו לא הצליח להזיז שום דבר בשום נושא, ובייחוד בתחום השלום והביטחון תקע אותנו למעגל דמים ללא מוצא.

הסיסמה "תנו לצה"ל לנצח", ששרון אימץ, התגלתה כמתאיימה לסטיקר - בפועל צה"ל לא מנצח. מאז שרון בשלטון, כפי שכבר נכתב לא פעם אחת, היו יותר אלימות ונפגעים ישראלים

מאשר אצל כל ראש ממשלה. תפריט העשייה הצבאית שלו הולך ומצטמצם. האופציה של כיבוש השטחים מחדש אינה קיימת בפועל וגם לא חיסולו של ערפאת, בשל התנגדות אמריקאית. הסיכולים הגיעו לנקודה, שהרווח במאזן ההתחשבות יוצא בהפסדו על ידי המוטיוורציה של הצד השני לנקום בפייגועים בריכוזי האוכלוסייה. ערפאת מחזיק בידו את קופסת הגפרורים.

מפקד הצבא הבריטי בימי המנדט אמר פעם, שצריך להדכות את היהודים בכיסם. שרון בחר בהטלת מצור אישי על ערי פאת - ומי כמנהיגינו מבינים, איזה עונש קשה זה למנוע מפרויטיקאי את החיים הטובים של טיסות סביב העולם. אלא שערפאת לא לבד במצור. ישראל כרה במצור. תיירים לא באים, הכלכלה נפגעה קשות, ואנחנו פחות יוצאים מחשש לפיגועים. הציבור עייף, מודאג ופסימי, ורבים בקרבנו עוסקים בנושא שלא אוהבים לדבר עליו: הם מחפשים דרכים לברוח מהארץ. יאסין

מזה, ביבי מזה, מכתבים את סדר היום. שני העמים נפלו בשבי הקיצוניים.

במונחים של עוצמה וכוח, ישראל סובלת מחולשת העוצמה. חברה במועדון חמשת הציבאות הכי חזקים, במועדון שמונה המדינות הגרעיניות, הגיעה ישראל לנקודה שאין לה פתרון צבאי בעימות עם הפלשתינאים. במציאות זו, שרון כראש מעצמה וכמנהיג הצד החזק, הוא שצריך ויכול לשבור את קיפאון הדמים. וזאת ביוזמת פשרה מדינית שתיתן לפלשתין נאים תקווה ומוטיווציה להידבר. אין סכסוך בעולם, מאלג'יריה ועד וייטנאם, שלא נפתר במו"מ תוך כרי אש. יש לשרון האשראי, והרוב בממשלה ובעם, להסדרים גם אם הימין יפרוש מממשלתו.

נכון שכל ראשי הממשלה שלנו גמרו רע, אך אחדים מהם נחרתו בהיסטוריה בשל הדברים הגדולים שעשו למען המדינה. זו ההזדמנות האחרונה של הברודווד לגמור את הקריירה שלו בחלקת האמיצים והנועזים.